N°4247
Entrée le 17.06.2026
Chambre des Députés
Déclarée recevable
Président de la Chambre des Députés
(s.) Claude Wiseler
Luxembourg, le 17.06.2026
Chambre des Députés

DEMOKRATESCH PARTEI
Chambre des Députés
Groupe Parlementaire

Här Claude WISELER
Chamberspresident
LËTZEBUERG

Lëtzebuerg, de 17. Juni 2026

Här President,

Esou ewéi den Artikel 80 vum Chambersreglement et virgesäit, biede mir Iech, dës parlamentaresch Fro un den Här Inneminister weiderzeleeden:

„An dësem Joerzéngt gouf et hei zu Lëtzebuerg eng Rei Gemengefusiounen, déi aktiv vum Staat begleet gi sinn. D'Regierunge sinn a waren der Meenung, datt dës Fusiounsprozesser vun ënnen, also vun de lokalen Acteuren an de Bierger gewollt musse sinn. Och dës Regierung imposéiert keng Fusiounen. Si hëlt awer op Wonsch eng berodend Roll an.

E Referendum soll normalerweis de Wielerinnen a Wieler an de betraffene Gemengen d'Méiglechkeet ginn, fir de Fusiounswonsch ze legitiméieren a guttzeheeschen. An deem Kontext accordéiert d'Regierung och gewéinlech eng extraordinär Dotatioun, souzesoen ee Startkapital fir d'Fusioun finanziell z'ënnerstëtzen.

An deem Kader wollte mir dem Här Inneminister follgend Froe stellen:

- A wat fir engem Mooss hunn d'Regierungen zanter 2000 déi betraffe Gemenge beroden, fir datt d'Fusioun een Erfolleg konnt ginn ? Wat fir Ressourcë goufen dofir vum Zentralstaat zur Verfügung gestallt ?
- Wéi héich war an deene verschiddene Fäll déi aussergewéinlech staatlech Dotatioun, déi déi respektiv Gemenge vum Zentralstaat accordéiert kruten ? Wéi héich war dës Dotatioun pro Awunner an deene respektive Gemengen ?
- Wat fir eng maximal Dotatioun pro Kapp ass d'Regierung bei Fusiounsprojete bereet bäizeleeën ?
- Wéi huet sech déi ordinär staatlech Dotatioun an deene respektive Gemengen no der Fusioun entwéckelt, dat am Verglach mat der Zäit virum Zesummeschloss ?“

Mat déiwem Respekt,

André BAULER
Deputéierten

Gusty GRAAS
Deputéierten

Groupe Parlementaire du Parti Démocratique
9, rue du St. Esprit • L-1475 Luxembourg
Tel: 22 41 84 1 • dp@chd.lu • www.dp.lu

N°4247
Entrée le 30.06.2026
Chambre des Députés

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère des Affaires intérieures

Äntwert vum Här Inneminister, Léon Gloden, op d'parlamentaresch Fro N° 4247 vum 17. Juni 2026 vum honorabelen Deputéierten André Bauler an vum honorabelen Deputéierten Gusty Graas zum Sujet "Accompagnement de l'Etat et dotations financières dans le cadre des fusions de communes depuis 2000".

1. **A wat fir engem Mooss hunn d'Regierungen zanter 2000 déi betraffe Gemenge beroden, fir datt d'Fusioun een Erfolleg konnt ginn ? Wat fir Ressourcë goufen dofir vum Zentralstaat zur Verfügung gestallt ?**

Virun der Entrée en vigueur vum Gesetz vum 2. Oktober 2015 betreffend d'Ofschafe vun den Distrikter, konnten d'Gemengen, déi eng Fusioun ugestrieft hunn, op d'Berodung vun den Distriktskommissären an dem Inneministère zeréck gräifen. Säit 2015, beréit den Inneministère d'Gemengen déi sech an engem Fusioiunsprozess befannen.

Fir d'Gemenge beschtméiglechst an hirem Fusiounsprozess ze begleeden huet den Inneministère de Gemengen eng „Toolbox" zur Verfügung gestallt. Et handelt sech héibäi ëm ee praktesche Guide an dem d'Gemengen, nieft Informatiounen zu enger Fusioun, och Délibérations-type vun deenen eenzelnen Décisioune fannen déi d'Gemengenautoritéiten am Kader vum Fusiounsprozess huele mussen .

Zousätzlech huet d'Regierung de 14. Februar 2025 den Experte-Grupp nei belieft, deen aus fréieren an aktiven Gemengepolitiker souwéi expérimentéierte Beamte besteet. Dës Cellule indépendante – fusions communales (CIFC) hëlleft de Gemengen bei administrativen, prozeduralen, techneschen a juristesche Froen am Kader vum Fusiounsprozess.

Et ass allerdéngs net méiglech festzestelle wat de konkreten Ausmooss vun dëser Berodung duerchstellt, déi de Gemengen am Kontext vun de Fusiounen ze gutt komm ass. Den Inneministère féiert weder Statistiken iwwert d'Unzuel vun de Beamten, déi d'Gemengen an engem Fusiounsprozess begleeden, nach iwwert d'Aarbechtsstonnen, déi dës Beamten am Kader vun enger Fusioun geleescht hunn.

Als Partner vun de Gemengen, sinn d'Servicer vum Inneministère disponibel d'Gemenge bei hiren respektive Fusiounsprozesser ënnerstëtzend ze begleeden.

2. **Wéi héich war an deene verschiddene Fäll déi aussergewéinlech staatlech Dotatioun, déi déi respektiv Gemenge vum Zentralstaat accordéiert kruten ? Wéi héich war dës Dotatioun pro Awunner an deene respektive Gemengen ?**

An der Annex 1 sin déi verschidden finanziell Hëllefen pro Fusioun opgelëscht, jeweils mat dem Total an der Berechnungsmethod pro Awunner.

3. **Wat fir eng maximal Dotatioun pro Kapp ass d'Regierung bei Fusiounsprojete bereet bäizeleeën ?**

Déi maximal Dotatioun pro Kapp fir déi kommend Fusiounsprojet'en ass nach net festgesat.

4. **Wéi huet sech déi ordinär staatlech Dotatioun an deene respektive Gemengen no der Fusioun entwéckelt, dat am Verglach mat der Zäit virum Zesummeschloss ?“**

An der Annex 2 ass d’Entwécklung vun den ordinäre Recetten opgelëscht déi di fusionnéiert Gemenge iwer de Fonds de dotation globale des communes (FDGC) kritt hun. Heizou folgend Bemierkungen:

- Den FDGC ass 2017 agefouert gin an huet eng ganz aner Berechnungsmethod wéi déi staatlech Dotatiounen vu virdrun. Demno ass e Verglach mat den Dotatiounen vu virun 2017 net méiglech.

- Bei enger Fusioun get et just een Impact op den Deel vun der Dotation forfaitaire vum FDGC, wann die fusionnéiert Gemengen virun der Fusioun zesummen ennert dem Forfait vun 300.000 EUR louchen. Den Rescht vum Wuesstum vum FDGC den am Tableau ze gesin ass, ass bedëngt duerch den Wuesstum vum FDGC selwer, an eventuell nach duerch de Wuesstum vun der Populatioun vun engem Joer op dat anert, awer u sëch net duerch d’Fusioun.

Lëtzebuerg, den 30. Juni 2026
Den Inneminister,
(s.) Léon Gloden

Etat des lieux des aides financières de l'Etat pour les communes fusionnées

Communes fusionnées	Anciennes communes	Date fusion	FDGC avant fusion	Dont part dotation forfaitaire avant fusion	FDGC après fusion	Dont part dotation forfaitaire après fusion	Impact fusion sur dotation forfaitaire *
Bous-Waldbredimus	Bous	01/09/2023	6 648 335.80€	112 800.00€	13 822 415.58€	300 000.00€	136 650.00€
	Waldbredimus	01/09/2023	5 103 645.06€	50 550.00€			
Groussbus-Wal	Grosbous	01/09/2023	4 647 774.26€	20 100.00€	10 808 430.17€	197 250.00€	164 100.00€
	Wahl	01/09/2023	4 495 963.52€	13 050.00€			
Habscht	Hobscheid	01/01/2018	8 995 907.83€	300 000.00€	12 838 854.40€	300 000.00€	- €
	Septfontaines	01/01/2018	2 264 728.06€	0.00€			
Helperknapp	Boevange/Attert	01/01/2018	6 098 849.18€	206 250.00€	12 183 821.04€	300 000.00€	- 14 250.00€
	Tuntange	01/01/2018	4 528 884.72€	108 000.00€			
Rosport-Mompach	Mompach	01/01/2018	3 747 675.62€	193 950.00€	11 591 837.60€	300 000.00€	60 600.00€
	Rosport	01/01/2018	6 331 127.16€	45 450.00€			

Ministère des Affaires intérieures
Direction des finances communales

Communes fusionnées	Anciennes communes	Date fusion	Aide financière pour fusion	Total engagé en EUR
Bous-Waldbredimus	Bous	01/09/2023	2.200,- euros par habitant (1-2.000), 1.000,- euros par habitant (>2.000) de **chaque** commune	6 859 600.00
	Waldbredimus	01/09/2023	2.200,- euros par habitant (1-2.000), 1.000,- euros par habitant (>2.000) de **chaque** commune	
Groussbus-Wal	Grosbous	01/09/2023	2.200,- euros par habitant (1-2.000), 1.000,- euros par habitant (>2.000) de **chaque** commune	5 011 600.00
	Wahl	01/09/2023	2.200,- euros par habitant (1-2.000), 1.000,- euros par habitant (>2.000) de **chaque** commune	
Habscht	Hobscheid	01/01/2018	2.000,- euros par habitant (1-4.000), 1.500,- euros par habitant (4.001-6.000), 1.000,- euros par habitant (6.001-10.000) de la nouvelle commune	8 307 500.00
	Septfontaines	01/01/2018	2.000,- euros par habitant (1-4.000), 1.500,- euros par habitant (4.001-6.000), 1.000,- euros par habitant (6.001-10.000) de la nouvelle commune	
Helperknapp	Boevange/Attert	01/01/2018	2.000,- euros par habitant (1-4.000), 1.500,- euros par habitant (4.001-6.000), 1.000,- euros par habitant (6.001-10.000) de la nouvelle commune	7 552 000.00
	Tuntange	01/01/2018	2.000,- euros par habitant (1-4.000), 1.500,- euros par habitant (4.001-6.000), 1.000,- euros par habitant (6.001-10.000) de la nouvelle commune	
Rosport-Mompach	Mompach	01/01/2018	2.000,- euros par habitant (1-2.000), 1.000,- euros par habitant (>2.000) de **chaque** commune	6 899 000.00
	Rosport	01/01/2018	2.000,- euros par habitant (1-2.000), 1.000,- euros par habitant (>2.000) de **chaque** commune	
Wiltz	Eschweiler	01/01/2015	2.000,- euros par habitant (1-4.000), 1.500,- euros par habitant (4.001-6.000), 1.000,- euros par habitant (6.001-10.000) de la nouvelle commune	11 387 000.00
	Wiltz	01/01/2015	2.000,- euros par habitant (1-4.000), 1.500,- euros par habitant (4.001-6.000), 1.000,- euros par habitant (6.001-10.000) de la nouvelle commune	
Clervaux	Clervaux	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	11 410 000.00
	Heinerscheid	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	
	Munshausen	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	
Esch-sur-Sûre	Esch-sur-Sûre	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	5 745 000.00
	Heiderscheid	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	
	Neunhausen	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	
Käerjeng	Bascharage	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	24 305 000.00
	Clemency	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	
Parc Hosingen	Consthum	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	7 707 500.00
	Hoscheid	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	
	Hosingen	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	
Schengen	Burmerange	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	10 402 500.00
	Schengen	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	
	Wellenstein	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	
Vallée de l'Ernz	Ermsdorf	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	5 937 500.00
	Medernach	01/01/2012	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	
Kiischpelt	Kautenbach	01/01/2006	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	2 307 500.00
	Wilwerwiltz	01/01/2006	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	
Tandel	Bastendorf	01/01/2006	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	3 985 000.00
	Fouhren	01/01/2006	2.500,- euros par habitant de la nouvelle commune	